

ІНФОРМАЦІЙНИЙ МАТЕРІАЛ ЩОДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ ТА КЕРІВНИХ ДОКУМЕНТІВ НАТО (СТАНДАРТІВ У СФЕРІ ОБОРОНИ ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ НАТО)

ВСТУП

Запровадження стандарту НАТО – комплекс заходів, що включає вивчення та прийняття рішення про застосування у секторі безпеки і оборони положень (норм, вимог) стандарту НАТО, розроблення на основі стандарту НАТО відповідного акта законодавства чи документа з військової стандартизації (внесення відповідних змін та/чи доповнень до чинних документів), надання йому чинності в установленому порядку, застосування розробленого документа в діяльності складових сектору безпеки і оборони України.

Завдання щодо запровадження стандартів НАТО у діяльність Міністерства оборони України та Збройних Сил України, інших складових сектору безпеки і оборони визначені законодавством (Закон України “Про національну безпеку України”) та стратегічними оборонними документами України (Стратегія національної безпеки України, Стратегічний оборонний бюлетень, Стратегія воєнної безпеки України), Початковими вимогами НАТО із взаємосумісності для України тощо.

Робота із запровадження стандартів НАТО здійснюється в рамках Програми робіт із військової стандартизації на 2024 – 2026 роки (зі змінами), яка передбачена до виконання адаптованою Річною національною програмою на 2025 рік та Планом пріоритетних дій Уряду на 2025 рік.

СТАН ЗАПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ НАТО

Станом на 01.07.2025 у складових сектору безпеки і оборони (Міністерстві оборони України, Збройних Силах України, Службі безпеки України, Національній Гвардії України, Державній прикордонній службі України, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України) опрацьовано 353 стандарти НАТО, з яких:

прийнято 315 стандартів НАТО;

щодо 14 стандартів НАТО прийнято рішення про неприйняття через недоцільність/неможливість запровадження їх положень;

знаходяться на опрацюванні 259 стандартів НАТО в рамках Програми робіт із військової стандартизації на 2024 – 2026 роки (зі змінами).

Прийняті документи НАТО запроваджуються у таких сферах:

оперативна – 174 стандарти НАТО (військова поліція; військовий зв'язок та інформаційні системи; водолазна діяльність; воєнна політика, безпека та стратегічне планування; воєнна розвідка; гідрометеорологічна підтримка; екологічна безпека та захист довкілля; застосування Військово-Морських Сил Збройних Сил України; застосування Повітряних Сил Збройних Сил України; застосування Сухопутних військ Збройних Сил України; застосування Сил спеціальних операцій Збройних Сил України; інженерна підтримка; інформаційні та психологічні операції; логістика; медичне забезпечення;

миротворча діяльність; морально-психологічне забезпечення; хімічний, біологічний, радіологічний та ядерний захист; цивільно-військове співробітництво; кінологічне забезпечення);

матеріальна – 121 стандарт НАТО (вимоги до обладнання, озброєння, військової і спеціальної техніки; військовий зв'язок та інформаційні системи; державне гарантування якості; кодифікація; оцінювання та випробування озброєння, військової і спеціальної техніки; речове забезпечення; розроблення, поставлення на виробництво та прийняття на озброєння зразків озброєння, військової і спеціальної техніки);

адміністративна – 20 стандартів НАТО (військова освіта; гендерні питання; кадровий менеджмент; лінгвістичне забезпечення; стандартизація; стратегічні комунікації; військовий зв'язок та інформаційні системи; фінансове забезпечення).

СТАН ЗАПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ У СФЕРІ ОБОРОНИ ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ НАТО

Станом на 01.07.2025 у складових сектору безпеки і оборони (Міністерстві оборони України, Збройних Силах України, оборонно-промислового комплексу):

прийнято 89 військових стандартів Сполучених Штатів Америки, з яких:

оперативні – 4 стандарти (комунікаційні та інформаційні системи, боеприпаси та вибухові речовини);

матеріальні – 83 стандарти (кабельно-провідникова продукція військового призначення);

адміністративні – 2 стандарти (організація випробувань).

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ЗАПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ НАТО (СТАНДАРТІВ У СФЕРІ ОБОРОНИ ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ НАТО)

З метою забезпечення процесу запровадження стандартів НАТО у першому півріччі 2025 року виконано такі заходи:

затверджено та оприлюднено зміни №№ 4 та 5 до Програми 2024–2026, в яких додатково сплановано опрацювання 26 стандартів НАТО та стандартів у сфері оборони держав-членів НАТО;

за запитами органів управління, військових частин, науково-дослідних установ та підприємств промисловості надано електронні копії 124 стандартів НАТО та стандартів у сфері оборони держав-членів НАТО;

спільно із Місією України при НАТО організовано отримання 5 стандартів НАТО з обмеженим доступом;

проведено навчання 3 представників Міноборони та 1 представника Служби безпеки України на фахових курсах НАТО зі стандартизації, з них: 1 – Орієнтаційний курс НАТО зі стандартизації (м. Брюссель, Королівство

Бельгія); 3 – Курс із розроблення та супроводження стандартів НАТО (м. Ханья, Грецька Республіка);

на базі Національного університету оборони України організовано та проведено навчання представників Міноборони, ЗС України, Служби безпеки України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України та оборонної промисловості на курсах підвищення кваліфікації з питань військової стандартизації (14 осіб) та з питань стандартів системи управління життєвим циклом озброєння та військової техніки (15 осіб).

ВИСНОВОК

Запровадження стандартів НАТО (стандартів у сфері оборони держав-членів НАТО) забезпечує планомірне нарощування боєздатності військ (сил) та досягнення взаємосумісності з силами та засобами провідних країн світу, сприяє підвищенню ефективності використання державних ресурсів у сфері оборони.